

Beseda s panem Lukášem Martinem

Protože jsme chtěli, aby se naši spolužáci seznámili s příběhem pana Lukáše Martina, pozvali jsme ho na besedu se žáky 8. a 9. ročníku. Nejprve jsme společně zhlédli krátký film o jeho životě a pak přišel čas na vypravování. To nejzajímavější, co během besedy zaznělo, chceme zprostředkovat i čtenářům Eminých novin.

„Jak jste reagoval na to, když Vám rodiče řekli, že budete emigrovat do Austrálie?“

„Pro mě to bylo obrovské dobrodružství, protože mi bylo 15 let a nebyl jsem zvyklý cestovat... Ani vteřinu jsme s bráchou nezaváhali a rodiče jsme od začátku v tom podporovali.“

„Měl jste nějakého přítele, kterému byste o tom mohl říct?“

„Ta doba byla velice těžká. Státní aparát nechtěl, aby lidé emigrovali. Pokud by se kdokoliv dozvěděl, že se chystáme emigrovat, tak by nám zakázali vyjet, sebrali by nám pasy, rodiče by byli potrestáni v zaměstnání. To znamená, že toto plánování muselo probíhat ve velké tajnosti... Nepřicházelo v úvahu, abychom to řekli rodičům svých rodičů. Jsem přesvědčen, že babička by nás udala, protože by to považovala za svoji občanskou povinnost a hlavně proto, aby nás zachránila... Měla k tomu své důvody. Rodina byla velmi chudá a s příchodem komunismu dostali byt a žilo se jim lépe...“

„Co se stalo s Vašimi věcmi, které jste tu nechali?“

„To vlastně nevím, předpokládám, že je někam odvezli a asi byly rozebrány nebo rozprodány. Zůstaly nám jen nějaké fotografie a dopisy, které jsme před odjezdem schovali ke strýci na půdu... Když jsme přijeli do Austrálie, rodiče měli 300 amerických dolarů. To bylo všechno, co jim zbylo ze života v Československu... Rodiče byli v nepřítomnosti odsouzení a v rozsudku stálo, že veškerý majetek propadá státu.“

„Proč jste se rozhodli zrovna pro Austrálii?“

„Byl to rok 1982, situace v Evropě byla velice špatná... Ve studené válce se pořád přidávaly jaderné hlavice, v Evropě už bylo tolik jaderných hlavic, že každý člověk mohl být zabit patnáctkrát... Rodiče chtěli z Evropy co nejdál... Cokoliv dál než Austrálie je vlastně blíž...“

„Jaký byl život v Austrálii?“

„Ze začátku nebylo moc peněz, pohybovali jsme se mezi místní krajskou komunitou, měli jsme problém s jazykem... Já jsem se brzy od rodičů odstěhoval a začal jsem pracovat... Moje největší touha bylo cestování... Pak jsem rok a půl cestoval, 17. listopad 1989 jsem strávil v letadle mezi Evropou a Amerikou... Pak jsem v Austrálii studoval a do Československa jsem se vrátil až v roce 1990.“

„Jaká byla práce v Kanceláři prezidenta republiky?“

„Úžasná... Na Hradě panovala přátelská nálada, velice dobře se tam pracovalo. Neměli jsme velké platy, ale všichni jsme dělali velice rádi, chodili jsme do práce s velkým nadšením, protože osobnost Václava Havla nám pomáhala plnit všechny naše úkoly... Pro Václava Havla bylo velmi jednoduché dělat, protože on byl velice laskavý a asi se mi už nikdy v životě nestane, aby mně prezident republiky opravoval dopisy... Já jsem vyšel osm tříd základní školy a potom jsem studoval na univerzitě v Austrálii. Češtinu jsem zhruba 15 let nepoužíval... Na Hradě jsem musel psát různé dopisy, které pan prezident podepisoval. Dodneška mám schované dopisy, kde mi pan prezident Havel opravoval gramatické chyby a posílal mi je zpátky a velice slušně mě požádal o to, abych ty gramatické chyby opravil...“

„... Mým úkolem bylo připravovat zahraniční návštěvy pana prezidenta... Byla to například návštěva prince Charlese, cesty do USA a Velké Británie... Stál jsem u zrodu Konference 2000, kdy jsme do Prahy pozvali tibetského dalajlámu.“

„Jste rád, že jste se vrátil do České republiky?“

„Ano i ne. Jsem hrdý na to, že mám v sobě obě dvě kultury, tzn. jak australskou, tak českou. Jsem schopen žít v obou zemích... Jsou to dvě naprosto rozdílné země. Nelze je porovnávat. Žijeme tady, aby tu děti dokončili vzdělání, ale to neznamená, že bych se někdy v budoucnosti nechtěl do Austrálie vrátit. To rozhodnutí, kde chceme žít, jsme vlastně ještě neučinili.“

„Jaké je Vaše osobní krédo?“

„... V roce 1999 během oslav 10. výročí listopadových událostí jsem měl na starosti návštěvu Margaret Thatcherové. Mluvili jsme spolu o komunismu, mluvili jsme o diktaturách a ona mi tehdy řekla, že to nejdůležitější je, aby se o tom, co se dělo dřív, dozvěděly budoucí generace. Protože pokud bychom na to zapomněli, tak by se to mohlo opakovat.“

Velmi děkujeme panu Martinovi za zajímavé povídání.

Markéta Soukupová, 8.C